

Begroting 2024

Tweede Bestuursrapportage 2023

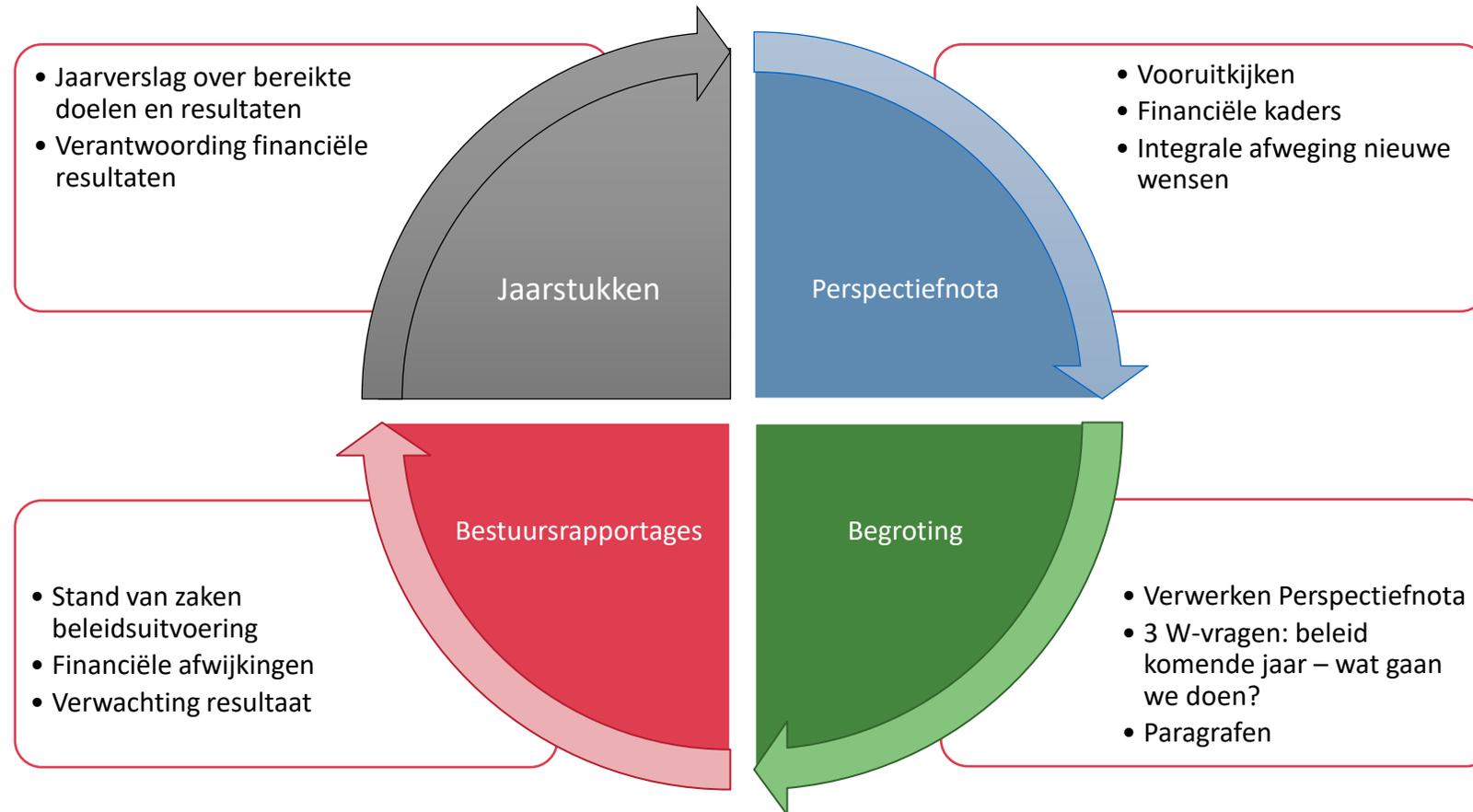
Toelichting voor de gemeenteraad

18 oktober 2023

Agenda

1. Toelichting Begroting 2024
2. Toelichting Tweede bestuursrapportage 2023

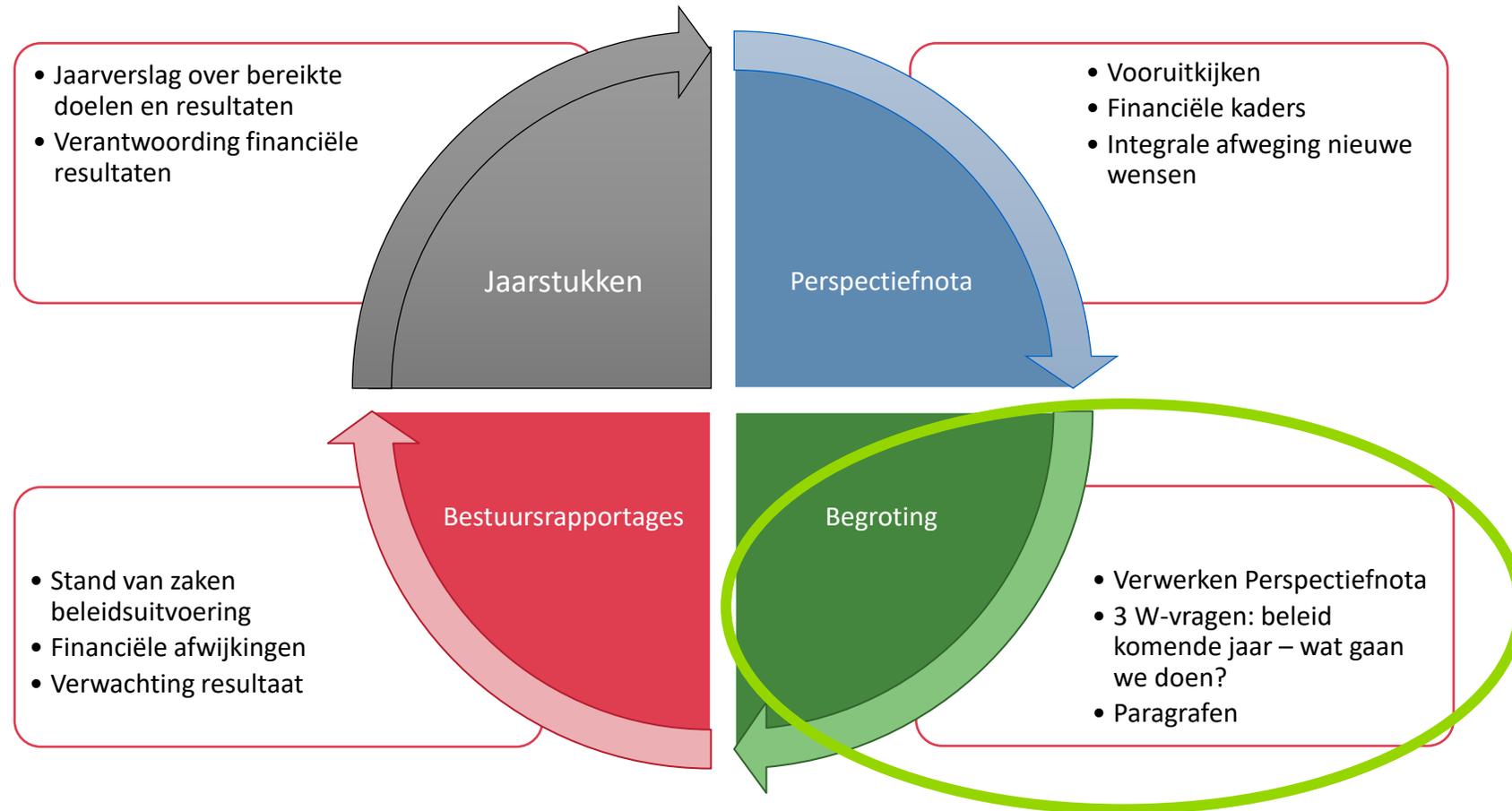
Planning & Control cyclus

Begroting 2024

[Home | Begroting 2024 \(begroting-2024.nl\)](#)

Planning & Control cyclus

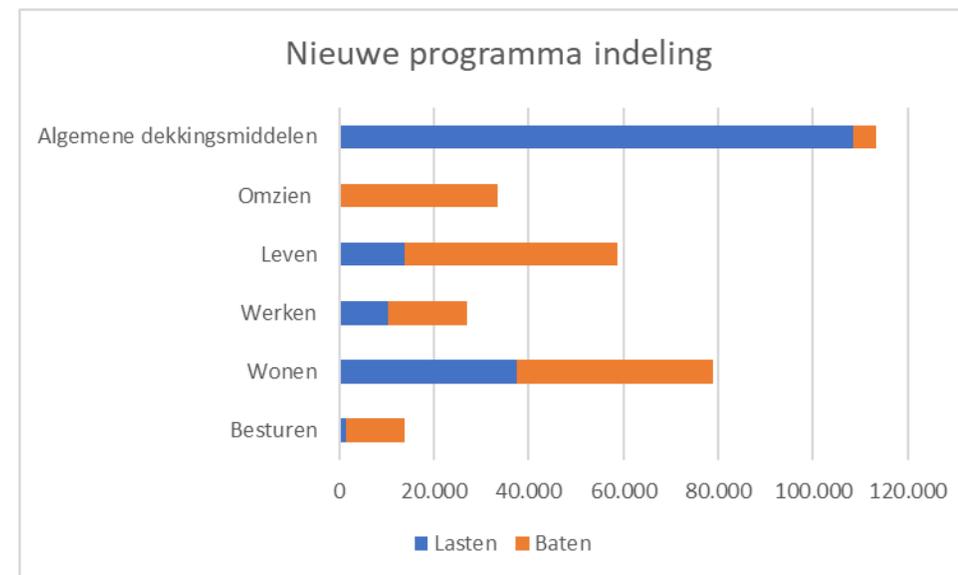
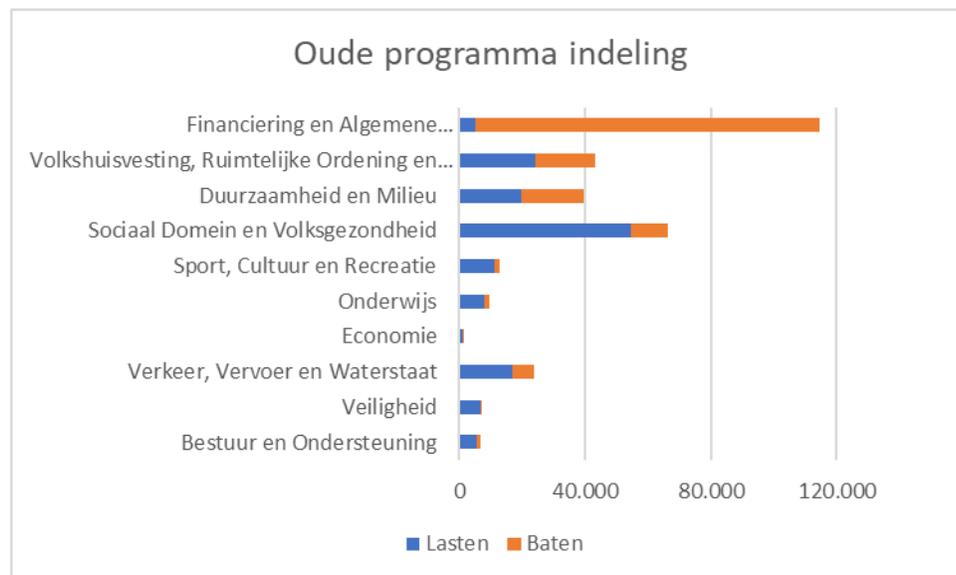
Begroting 2024

- In begroting de gemeentelijke uitgaven (lasten) en inkomsten (baten) voor de uitvoering van de activiteiten in het komende jaar
- Raad heeft budgetrecht om de financiële middelen beschikbaar te stellen
- Door vaststelling begroting geeft de raad het college toestemming om geld uit te geven
- Nieuw beleid vanuit perspectiefnota 2024 in deze begroting verwerkt

Nieuw in de begroting

- Nieuwe indeling van de programma's
 1. Besturen
 2. Wonen
 3. Werken
 4. Leven
 5. Omzien
- Paragraaf Kerngericht begroten

Vergelijking oud/nieuw

Paragraaf Kerngericht begroten

**Kerngericht
BEGROTEN**

GEMEENTE
**WEST
BETUWE**

HAAFDEN | SEPTEMBER 2023

Demografische gegevens

Leeftijdverdeling	West Betuwe	Haafden
0-17 jaar	10.775	590
18-64 jaar	31.405	1.678
65 jaar en ouder	10.548	625
Totaal	52.728	2.893
Bevolkingsdichtheid (inw/km ²)	230	340
Inwoners per woonruimte	2,5	2,4

Uitgelicht: De Burcht bruisender maken

De Burcht bruisender maken: meer activiteiten voor jong en oud. Inmiddels zijn een aantal activiteiten gestart, zie ook de activiteitenkalender op moolhaaften.nl.

Uitgelicht: Groenonderhoud

Onderhoud wordt vanuit de gemeente op een bepaald niveau gehouden. Als er meer wensen zijn is het mogelijk, dat het onderhoud door inwoners zelf wordt gedaan. Neem dan contact op met MoolHaafden of de gebiedsmakelaar. Waar onderhoud ondermaats is melden via de website: westbetuwe.nl/melden.

Uitgelicht: Verkeersveiligheid vergroten

Er zijn twee schouwen geweest in Haafden. De eerste was in 2022 met het Platform Toegankelijk West Betuwe, de tweede was met mool Haafden van Haafden. Hier ging het over een aantal verkeerssituaties die men onveilig vondt.

Subsidies 2024 in euro

	Aangevraagd bedrag	Toegekend bedrag
De Christenvrouw	300	
Gymnastiekvereniging Wilskracht	2.500	
Haaftensch Mannenkoor		
Jeugdcommissie Hervormde Kerk Haafden	500	
Muziekvereniging Nieuw Leven	4.100	
Soli Deo Glori Haafden	2.255	
Volleybalvereniging Haafden Kwiek	1.984	
Vrijwillige huishulp "helpende handen"	1.000	
Vitale Kernen	5000	3.912
MFC de Burcht van Haafden	3.500	
Mool Haafden	1.500	1.500
S.P.V. "t Kinderkempke"		2.412
Eindtotaal	17.639	3.912

Kern Haafden

Budget 2024 in euro

	2024
Leefbaarheidsbudget	5.000
Totaal	5.000

Begroting - onderdelen

Programma overzicht

- Financiële hoofdlijnen
- Per programma:
 - Ambitie
 - 3 W-vragen
- Paragrafen
- Overzicht Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien

Financiële begroting

- Financiële resultaat
- Incidentele baten en lasten
- Overzicht baten en lasten
- Geprognosticeerde balans
- EMU-saldo
- Mutaties reserves
- Overhead

Vastgelegd in de Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) artikel 7

Financiële hoofdlijnen – Start

Bedragen x 1.000 euro

	2024	2025	2026	2027
Financieel vertrekpunt Begroting 2024 bij Perspectiefnota 2024	39	341	133	210
<u>Mutaties Perspectiefnota 2024</u>				
Nieuw beleid 2024: Structureel	-66	-116	-116	-116
Nieuw beleid 2024: Incidenteel	-911	-303	-30	-30
Dekkingsmaatregelen incidenteel (vanuit Algemene Reserve)	911	303	30	30
Financieel vertrekpunt Begroting 2024 na Perspectiefnota 2024	-28	225	16	94

Ontwikkelingen na PPN 2024

Autonome ontwikkelingen begroting 2024

Bedragen x 1.000 euro

	2024	2025	2026	2027
Financieel vertrekpunt Begroting 2024 na Perspectiefnota 2024	-28	225	16	94
Autonome ontwikkelingen (verwerkt in de begroting 2024)				
1. Griffie formatieuitbreiding	-41	-41	-41	-41
2. Vervallen rentetoevoeging voorziening Hondsgemet Noord	66	67	68	70
3. Actualisatie Meicirculaire 2023 (t.o.v. de PPN 2024)	355	366	133	-394
4. Jeugdelden actualisatie hervormingsagenda	-10	-20	-248	-28
Saldo Begroting 2024 (na autonome ontwikkelingen)	342	597	-71	-300

Septembercirculaire 2023

Bedragen x 1.000 euro

Effect op begrotingsjaar	2024	2025	2026	2027
Bruto mutatie algemene uitkering uit het gemeentefonds	648	645	619	2.301
Netto mutatie OZB-opbrengsten	302	301	301	300
Netto mutatie taakstellingen Jeugdzorg	-40	-5	-45	-10
Bruto mutatie opbrengsten	909	941	875	2.591
Oormerken prijsontwikkelingen (LPO)	-1.065	-921	-793	-1.237
Oormerken areaalontwikkelingen (volume)	0	0	0	-1.450
Oormerken taakmutaties	-165	-89	-78	-76
Bruto mutatie opbrengsten bij Septembercirculaire 2023	-321	-69	4	-171

Effecten septembercirculaire

Bedragen x 1.000 euro

	2024	2025	2026	2027
Saldo Begroting 2024 (na autonome ontwikkelingen)	342	597	-71	-300
Effecten septembercirculaire	-321	-69	4	-171
Saldo na effecten septembercirculaire	21	528	-67	-471

Financiële hoofdlijnen – Nieuw perspectief

Bedragen x 1.000 euro

	2024	2025	2026	2027
Financieel vertrekpunt Begroting 2024 bij Perspectiefnota 2024	39	341	133	210
Financieel vertrekpunt Begroting 2024 na Perspectiefnota 2024	-28	225	16	94
Saldo Begroting 2024 (na autonome ontwikkelingen)	342	597	-71	-300
Saldo na effecten septembercirculaire	21	528	-67	-471

Taakstellingen in Begroting 2024

Bedragen x 1.000 euro

	2024	2025	2026	2027
<u>Taakstellingen in Begroting 2024</u>				
Besparing omvang aantal collegeleden (Perspectiefnota 2023)	0	0	68	68
Besparing bijdrage Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (Perspectiefnota 2023)	0	0	422	422
Verkoop Vastgoed (Perspectiefnota 2023)	500	500	500	0
Actievere inzet aanboren subsidies (WBFIE)	65	0	0	0
Incidentele dekkingsmaatregel subsidioloog (Perspectiefnota 2023)	300	300	250	0
Besparing lasten a.g.v. project Nu niet zwanger (begroting GGD 2024)	21	14	14	14
Herinvoering eigen bijdrage Wmo (coalitieakkoord Rutte IV)	0	-40	431	428
Besparingen Jeugdzorg (Commissie van Wijzen)	790	760	1.960	2.070
Risico taakstelling Bouwen aan Sociale Kracht	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal	2.676	2.534	4.645	4.002

Effecten taakstellingen in Begroting

Bedragen x 1.000 euro

	2024	2025	2026	2027
Saldo Begroting 2024 (na autonome ontwikkelingen)	342	597	-71	-300
Totaal taakstellingen in Begroting 2024	2.676	2.534	4.645	4.002
Saldo Begroting 2024 als taakstellingen NIET worden gerealiseerd	-2.334	-1.937	-4.716	-4.302
Effecten septembercircularre (niet in de begroting verwerkt)	-321	-69	4	-171
Saldo na effecten septembercircularre	-2.655	-2.006	-4.712	-4.473

Nadere toelichting financieel ravijn

- Oorzaak afschaffen trap op – trap af systematiek (accres)

De indicatieve aandelen van West Betuwe in het gemiste accres zijn:

2026: 5,3 miljoen euro

2027: 6,3 miljoen euro

2028: 7,8 miljoen euro

Het indicatieve aandeel van West Betuwe in de herinvoering van het restant van de opschalingskorting bedraagt een extra 1,6 miljoen euro.

Accres gemeentefonds t.o.v. 2022	2023 € mln	2024 € mln	2025 € mln	2026 € mln	2027 € mln	2028 € mln
Actuele cijfers						
Cumulatief accres	2.946	6.107	8.584	7.730	9.498	11.145
Compensatie € 1 miljard				1.000	1.000	1.000
Totaal	2.946	6.107	8.584	8.730	10.498	12.145
Bij trap op met rijksuitgaven	2.946	6.107	8.584	11.044	13.210	15.529
Verschil				-2.313	-2.712	-3.384

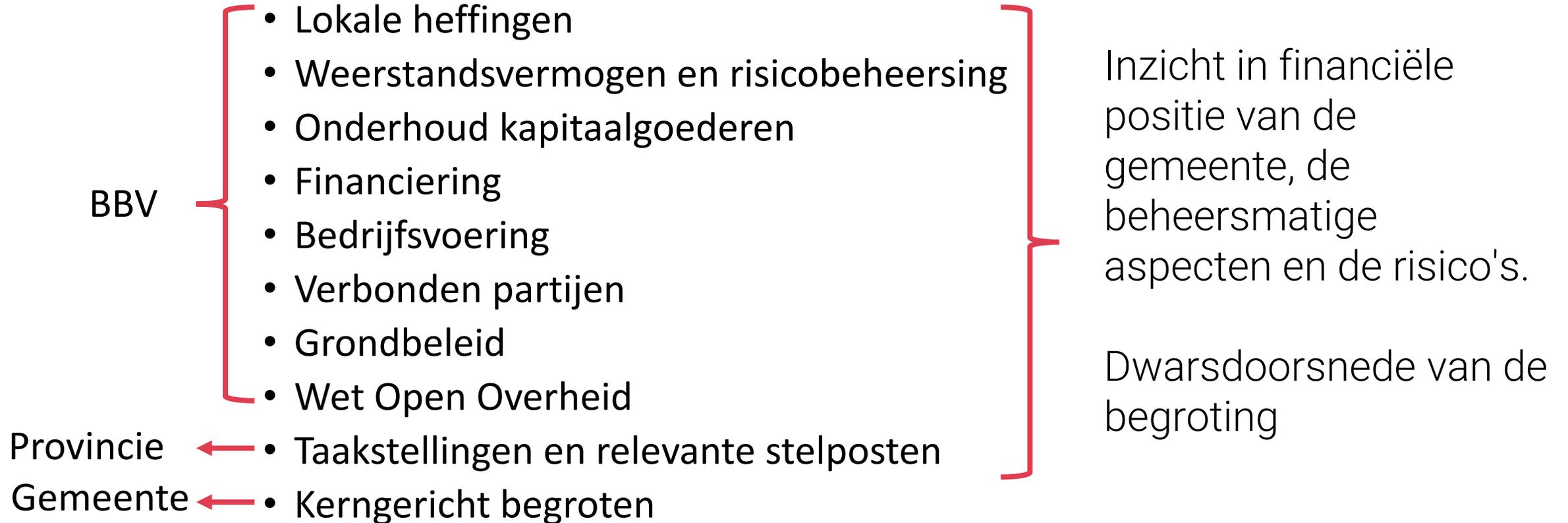
Dit overzicht staat los van de oploop van de opschalingskorting, € 675 miljoen vanaf 2026.

Programma's

5 programma's

- 3 W-vragen:
 - Wat willen we bereiken? → 4-jaardoelen, jaardoelen en resultaten
 - Wat gaan we er voor doen? → Activiteiten
 - Wat mag het kosten? → Baten, lasten, onttrekkingen en toevoegingen reserves

Paragrafen

Risico's

- Weerstandsvermogen 1,45 → Ruim voldoende
- Risicoprofiel 22 miljoen
- Grote risico's: milieurisico Spijk, grondexploitatie, vennootschapsbelasting, taakstellingen en arbeidsmarkt

Hiernaast:

- Grote mondiale onzekerheden: oorlog, klimaat, maatschappelijke onrust
- Onzekerheid over toekomstige inkomsten vanuit Rijk vanaf 2026

Financiële begroting

- Financiële samenvatting van de baten en lasten van de programma's
- Overzicht per taakveld
- *EMU-saldo*: indicator over gezondheid van de overheidsfinanciën. Verplicht in de begroting omdat Rijk dit moet doorgeven aan Europa.
- *Geprognosticeerde balans*: meerjarig inzicht op de ontwikkeling van investeringen, aanwenden reserves en voorzieningen en financieringsbehoefte.

Financiële begroting

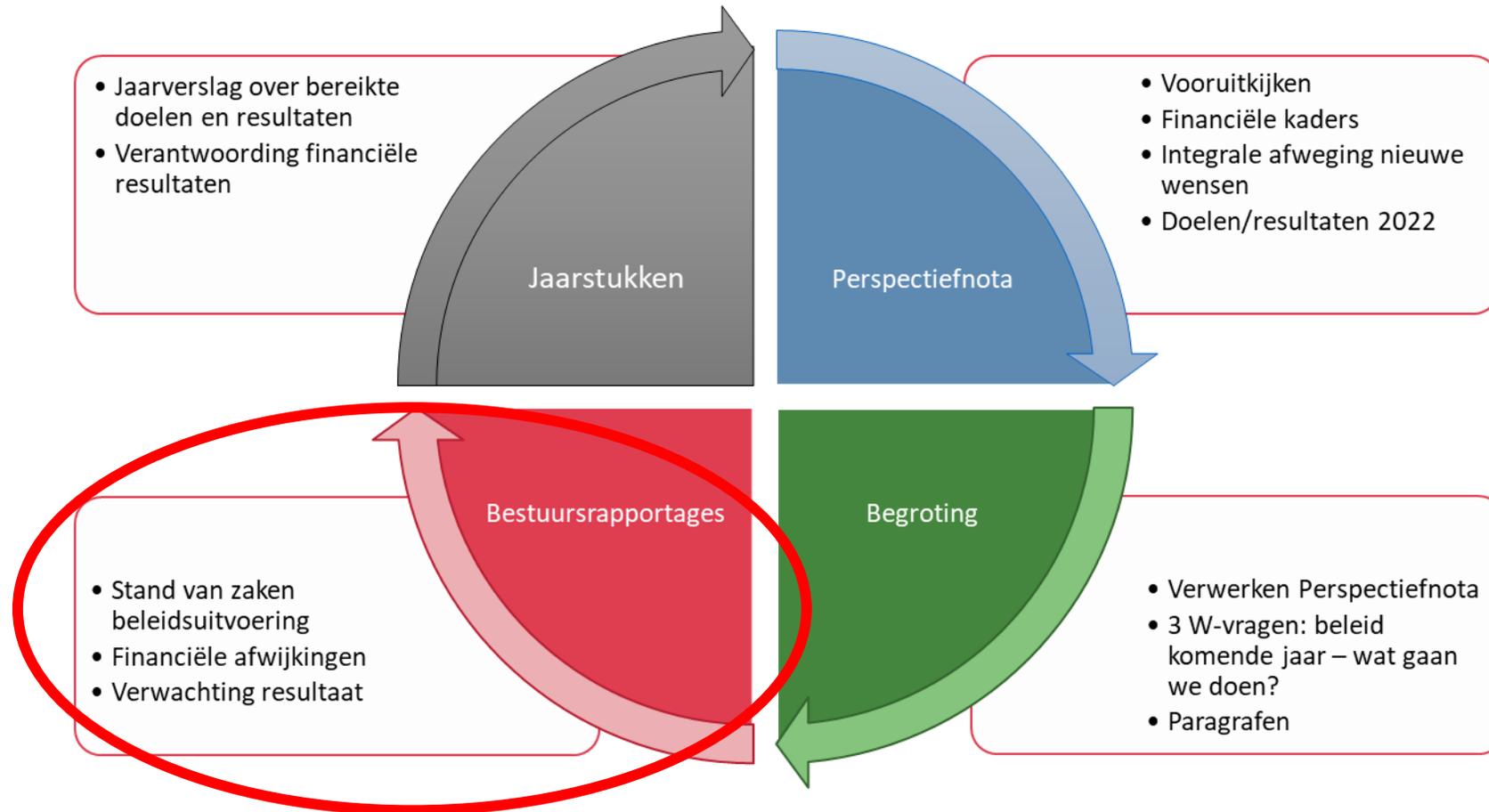
- Financiële resultaat
- Incidentele baten en lasten
- Overzicht baten en lasten
- Geprognosticeerde balans
- EMU-saldo
- Mutaties reserves
- Overhead

Toelichting op beslispunten

1. De Programmabegroting 2024 vast te stellen.
2. De meerjarenraming 2025-2027 voor wat betreft de begrotingscijfers voor kennisgeving aan te nemen.
3. De financiële effecten van de septembercirculaire 2023 te verwerken in de eerste wijziging van de begroting 2024.

Tweede Bestuursrapportage 2022

Planning & Control cyclus

Stand van zaken resultaten 2023

109 resultaten voor 2023:

Waarvan afgerond	40 resultaten
Waarvan in uitvoering	55 resultaten
Waarvan niet haalbaar	14 resultaten

Voorlopig Financieel perspectief

Bedragen x 1.000 euro

<i>Effect op begrotingsjaar</i>	Saldo 2023
Mee- en tegenvallers Gemeenschappelijke regelingen	-277
mee- en tegenvallers indexaties	0
Mee- en tegenvallers Programma 1-10	1.105
Totaal saldo 2e bestuursrapportage	829
Saldo eerste bestuursrapportage 2023	-1.291
Totaal saldo na 2e bestuursrapportage 2023	-463

Grote afwijkingen 2023

Meevallers Programma's

Bedragen x 1.000 euro

Grootste meevallers

Vrijval voorziening zwerfafval	112
Rentetoevoeging verliesvoorziening Hondsgemet Noord	64
Energienoodfonds maatschappelijke organisaties	294
Leges omgevingsvergunningen	145
Vrijval onvoorzien	100
Vrijval stelpost Areaalontwikkelingen	283
Vrijval taakmutaties Algemene Uitkering	85
Huuropbrengsten gemeentelijke eigendommen	116
Kapitaallasten (rentelasten)	664
Vrijval stelpost Prijsstijgingen	263
Diverse kleinere verschillen	262
	2388

Grote afwijkingen 2023

Tegenvallers Programma's

Bedragen x 1.000 euro

Grootste tegenvallers

Verkiezingen	-140
Griffie	-236
Ziektevervanging	-218
AVRES	-88
Opbrengst begrafenisrechten	-84
Terugbetalen subsidie Hart voor Vuren	-166
Diverse kleinere verschillen	-351
	-1.283

Doorkijk resultaat 2022

- Tussentijds resultaat ongeveer 0,5 miljoen euro negatief
- In december → de Decemberwijziging
- Bij jaarrekening ook mee- en tegenvallers die nu niet zijn voorzien

Overige onderdelen

- Actualisatie risico's
- Onderhoud kapitaalgoederen: technische wijziging
- Kredieten
- Bijlagen:
 - Toelichting Septembercirculaire 2023

Toelichting beslispunten

1. De baten en lasten voor 2023 en volgende jaren te wijzigen overeenkomstig de tweede bestuursrapportage 2023.
2. De volgende reservemutaties vast te stellen:
 - Onttrekkingen
 - Toevoegingen
 - Verlaging van de onttrekking
 - Verlaging van de toevoeging

Mutatie reserves

- Raad heeft het budgetrecht ook bij de mutaties van de reserves, vandaar de specifieke beslispunten hieromtrent
 - In begroting ramen we de toevoegingen en onttrekkingen
 - Door afwijkingen in uitgavenpatroon wijkt dit af van wat in de begroting is opgenomen
 - In kader van begrotingsrechtmatigheid daarom de toevoegingen en onttrekkingen aanpassen

Toelichting beslispunten

3. De volgende kredieten te verhogen c.q. beschikbaar te stellen:
 - voor Skaeve Huse een bedrag van 176.000 euro
 - voor herinrichting Langstraat-Noord in Tricht voor een bedrag van 482.000 euro
 - voor startersleningen voor een bedrag van 750.000 euro

4. De tweede bestuursrapportage 2023 van de gemeente West Betuwe vast te stellen.

Proces technische vragen

- Uiterlijk maandag 30 oktober voor 12.00 uur aanleveren technische vragen bij de griffie conform format
- Uiterlijk vrijdag 3 november beantwoording van de technische vragen

GEMEENTE

**WEST
BETUWE**